

Potvrđivanje stručnih kompetencija za rad sa odraslima

1. Uvod

Na osnovu člana 17 stav 5 Zakona o obrazovanju odraslih ("Službeni glasnik RS", broj 55/13), ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja doneo je Pravilnik o bližim uslovima u pogledu programa, kadra, prostora, opreme i nastavnih sredstava za sticanje statusa javno priznatog organizatora aktivnosti obrazovanja odraslih (u daljem tekstu: JPOA). Pravilnik je objavljen u "Službenom glasniku RS", br. 89/2015 od 27.10.2015. godine, a stupio je na snagu 4.11.2015.

Po Pravilniku, strukovno udruženje andragoga, Društvo andragoga Srbije (u daljem tekstu: DAS), propisuje standard i proceduru potvrđivanja stručnih kompetencija za rad sa odraslima.

DAS vrši potvrđivanje stručnih kompetencija za rad u obrazovanju odraslih na osnovu procene dostavljene dokumentacije o uspešno savladanim programima stručnog usavršavanja i izdaje potvrdu kojom se dokazuje da je kandidat (predavač, trener, voditelj) stekao stručne kompetencije za rad u obrazovanju odraslih, a koje se odnose na sledeće oblasti:

- 1) osnovni principi, karakteristike i stilovi učenja odraslih;
- 2) motivacija u učenju odraslih;
- 3) upravljanje obrazovnom grupom;
- 4) metode i tehnike interaktivnog obrazovnog rada sa odraslima;
- 5) metode i tehnike procene postignuća polaznika;
- 6) planiranje, organizaciju i individualizaciju obrazovnog procesa uključujući i osobe sa invaliditetom;
- 7) evaluacija obrazovnog procesa.

Kao dokaz o stečenim stručnim kompetencijama kandidat treba da priloži dokumentaciju iz koje se nedvosmisleno može utvrditi da je uspešno savladao programe stručnog usavršavanja iz oblasti andragoškog obrazovanja.

Svi koji podnose zahtev dužni su da pribave i dostave dokaze (dokumenta) o uspešno savladanim programima stručnog usavršavanja u kojima su stekli stručne kompetencije za rad u obrazovanju odraslih.

Standard za potvrđivanje stručnih kompetencija za rad u obrazovanju odraslih obuhvata elemente na osnovu kojih DAS vrši procenu programa andragoškog obrazovanja koje je kandidat savladao, a koji se odnose na:

- a. Ustanove, institucije, udruženja, organizacije, privredna društva koja su realizovala program andragoškog obrazovanja
- b. Autore programa andragoškog obrazovanja
- c. Realizatore programa andragoškog obrazovanja
- d. Trajanje programa andragoškog obrazovanja
- e. Ciljeve, ishode i sadržaj programa andragoškog obrazovanja

Standard i procedure za potvrđivanje stručnih kompetencija za rad u obrazovanju odraslih se nalaze **ovde**.

2. Standard za potvrđivanje stručnih kompetencija za rad u obrazovanju odraslih

Kandidat treba da podnese dokumentaciju iz koje se nedvosmisleno može utvrditi ispunjenost sledećih zahteva:

ELEMENTI	INDIKATORI
2.1 Ustanove, institucije, udruženja, organizacije, privredna društva	<ul style="list-style-type: none"> • u svojoj delatnosti ili jednim delom delatnosti se bavi treningom trenera za oblast obrazovanja odraslih
2.2 Autori programa	<ul style="list-style-type: none"> • eksperti za oblast obrazovanja odraslih, odnosno treninga trenera u oblasti obrazovanja odraslih • i imaju iskustvo u izradi programa za trening trenera u oblasti obrazovanja odraslih
2.3 Realizatori programa	<ul style="list-style-type: none"> • eksperti za oblast obrazovanja odraslih, odnosno treninga trenera u oblasti obrazovanja odraslih • i imaju iskustvo u realizaciji programa za trening trenera u oblasti obrazovanja odraslih
2.4 Trajanje programa	<ul style="list-style-type: none"> • trajanje od najmanje 16 (šesnaest) sati programa andragoškog obrazovanja za svaku od oblasti kompetencija
2.5 Ciljevi, ishodi i sadržaj programa koji odgovaraju sledećim oblastima kompetencija:	
Osnovni principi, karakteristike i stilovi učenja odraslih	<ul style="list-style-type: none"> • Razumevanje odraslosti kao socijalnog konstrukta i planiranje učenja na osnovu balansiranja kontekstualnih faktora i personalnih, grupnih karakteristika učesnika; • Razumevanje ključnih teorija i principa učenja odraslih i osobenosti učenja u različitim kontekstima; • Primena različitih tehnika i sredstava za aktiviranje različitih kanala saznavanja u učenju; • Poznavanje različitih stilova učenja i mišljenja i mogućnosti njihove primene u učenju odraslih; • Pružanje podrške u organizovanju efikasnog učenja, evaluiranje vlastite prakse planiranja organizacije učenja.
Motivacija u učenju odraslih	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavanje teorije motivacije u učenju odraslih; • Razumevanje uloge emocija u učenju odraslih i relacije emocija sa bazičnim kognitivnim procesima i funkcijama; • Razumevanje značaja motivacije za učenje u učenju odraslih, identifikacija motiva za učenje odraslih; • Primena različitih strategija i tehnika motivisanja odraslih na učenje, kreiranje za odrasle podsticajnog okruženja za učenje; • Identifikacija i analiza barijera za učenje odraslih u različitim okruženjima, primena različitih strategija i metode redukcije i uklanjanja barijera u učenju odraslih.
Upravljanje obrazovnom grupom	<ul style="list-style-type: none"> • Razumevanje efekta grupne dinamike na efikasnost procesa učenja; • Prilagođavanje tehnika upravljanja obrazovnom grupom prema različitim vrstama i strukturama grupa i očekivanim ishodima obrazovanja;

	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrola mehanizama grupnog delovanja i korišćenje njihovih pozitivnih efekata na efikasnost učenja u grupi; • Izbor stila rukovođenja grupom uzimajući u obzir različite kriterijume i ciljeve; • Primena različitih strategija za rešavanje problema i konflikta u grupi.
Metode i tehnike interaktivnog obrazovnog rada sa odraslima	<ul style="list-style-type: none"> • Izbor interaktivnih metoda i tehnika u zavisnosti od sadržaja programa, karakteristika grupe i situacije učenja; • Upravljanje procesom i efektima primene interaktivnih metoda i tehnika u procesu obrazovanja odraslih; • Razumevanje vrednosti i značaja korišćenja IKT i otvorenih obrazovnih resursa u situacijama učenja i obrazovanja odraslih.
Metode i tehnike procene postignuća polaznika	<ul style="list-style-type: none"> • Razumevanje višedimenzionalnosti i složenosti procenjivanja postignuća odraslih u procesu učenja; • Poznavanje osnovnih karakteristika formativnog i sumativnog ocenjivanja, ocenjivanja zasnovanog na standardima rada; • Primenjivanje ocenjivanja zasnovanog na standardima rada u stručnom obrazovanju u obukama; • Primena različitih metoda i tehnika za procenu napredovanja u učenju i procenu postignuća.
Planiranje, organizacija i individualizacija obrazovnog procesa uključujući i osobe sa invaliditetom	<ul style="list-style-type: none"> • Planiranje i organizovanje individualizovanog procesa obrazovanja/učenja; • Primena principa individualizacije u praćenju i proceni postignuća odraslih polaznika; • Poznavanje koncepta inkluzivnog obrazovanja i mogućnosti integracije odraslih osoba sa invaliditetom u obrazovni proces.
Evaluacija obrazovnog procesa	<ul style="list-style-type: none"> • Razumevanje andragoškog ciklusa kao opšte paradigme obrazovanja odraslih i osnove za evaluaciju obrazovnog procesa; • Razumevanje osnovnih principa razvoja obrazovnog programa za odrasle i povezivanje kompetencija, ciljeva i ishoda učenja odraslih; • Primena planiranja na mikro andragoško-didaktičkom nivou; • Planiranje i organizovanje uslova relevantnih za realizovanje i evaluaciju obrazovnih aktivnosti odraslih; • Razumevanje evaluacije kao osnove za uspostavljanje kvaliteta obrazovanja odraslih; • Samoevaluacija pripremanja i realizovanja nastave/obuke.